

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2022

**Kalaallit Nunaanni
Naatsorsueqqissaartarfik**

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2022

Saqqumersitsisoq:

Naatsorsueqqissaartarfik

Uani pissarsiarineqarsinnaavoq:

www.stat.gl

Najugaq

Naatsorsueqqissaartarfik

Sipisaq avannarleq 1

Postboks 1025

3900 Nuuk

Oqar.: 34 57 70

Mail: stat@stat.gl

www.stat.gl

GLN 5790001952709

CVR 41587865

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2022

Siulequt

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup 2022-mut ukiumoortumik nalunaarusiaa saqqummiunneqarpoq. Naatsorsueqqissaartarfiup suliassai tassunga ilanngullugit suliffeqarfiup inatsisitigut tunngavigisai aqutsinermilu pissutsit nalunaarusiami allaaserineqarput. Tamatuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfimmi 2022-mi kisitsisitigut paasissutissat suliarineqartut kiisalu suliffeqarfiup aningaasaqarnera, sulisullu pillugit takussutissat nalunaarusiapi marai.

Ukiumoortumik nalunaarusiamut atatillugu ingerlatsinermi pilersaarut siulersuisut akuerisimasaat ukiumut ataasiarluni nutarterlugu saqqummersinneqartarpoq.

2022-p aallartinnerani sulisut arlallit suliunnaarnerat sulianut sunniuteqarput. Taamaattumik 2022-mi ukiuni kingullerni saqqummersinneqartut amerliartorsimanaerat allanngortinnagu, saqqummersinneqartartut ineriaortortinneqarnisaat aamma amerlisinneqarnissaat annikinnerusumik pineqarput. 2022-mi aningaasaqarnermut modelsystemip Naatsorsueqqissaartarfimmit suliarineqarsinnaalernissaanut sulisut atorneqarput. Modelsystem atorlugu aningaasaqarnermut politikkip atorneqarnissaanut piukkunnassusaa naatsorsorneqarsinnaavoq.

Ukiut qulit kingulliit ingerlanerini kisitsisitigut paasissutissat saqqummersinneqartartut amerleriarujussuarput.

Saqqummersinneqartartut nutarterneqarneri saqqummersinneqartartullu pitsaassusiisa qaffatsinneqarnerisa kingunerisaannik sulilertussanik piukkunnartunik pissarsiniarnerup ajornannginnerulernissaanik kinguneqassaaq.

Vøgg Løwe Nielsen
Siulersuisunut siulittaasoq

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2022

1 Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup suliassai aqunneqarneralu

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik naatsorsueqqissaarnernut qitiusumik oqartussaasuupput, taakkulu inuaqatigiinni pissutsinik ilisimasaqartunik tallimanik ilaasortaqarput.

Naatsorsueqqissaartarfiup siulersuisui pingaarnertut akisussaasuupput, taakkulu inuaqatigiinni pissutsinik ilisimasaqartunik tallimanik ilaasortaqarput. Ulluinnarni aqutsisoqarneq naatsorsueqqissaartarfimmi pisortaasumit isumagineqarpoq, taassumalu suliffeqarfik avammut nittarsaattarpaa.

Aaqqissuussaanikkut inissisimaneq

Naatsorsueqqissaartarfik aaqqissuussaanikkut Aningaasaqarnermut Naligiistaanermullu Naalakkersuisoqarfipataaniippoq. Aningaasaqarnermut Naligiistaanermullu Naalakkersuisoqarfip Naatsorsueqqissaartarfimmi aningaasaqarneq sulisunullu atugassarititat pingaarnertut akisussaaffigivai. Atugassarititat naatsorsueqqissaarnermut tunngasut siulersuisut akisussaaffigivaat.

1.1 Siulersuisut suliassaat katitigaanerallu

Siulersuisut suliassaat

Siulersuisut suliassaat Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 29. oktober 1999-imeersumi takuneqarsinnaasut ukuupput:

- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut pingaarnertut akisussaaffik isumagissallugu
- Kisitsisitigut paasissutissat tamaneersut katinernissaannut siunner-suuteqassallutik
- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik anguniakkanut aalajangersakk naapertorlugit sulinersoq nakkutigissallugu
- Suliniuteqarfingeqartunut piffissaq ungasinnerusoq isigalugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup pilersaarisornera akuerissallugu
- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfip sulinissamut pilersaarutai akuerissallugit
- Ukiumut ataasiartumik suliffeqarfip sulinera pillugu Naalakkersuisunut nalunaarummik tunniussaqartarnissaq

Siulersuisut kositigaanerat

Siulersuisut 2022-p naanerani ukuninnga inuttaqarput, taakku atuuffiisa ato-runnaarnissaat ungaluuusami nalunaarutigineqarpoq:

- Vøgg Løwe Nielsen, siusinnerusukkut Danmarks Statistik-imi allaf-fimmi pisortaasimasoq (juunip tallimaanni 2023)
- Tønnes Berthelsen, siusinnerusukkut KNAPK-mi pisortaq (juunip tallimaanni 2025)
- Kim Neumann Nielsen, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi pisortaq (juunip tallimaanni 2025)
- Paneeraq Noahsen, Nunatsinni nakorsaaneqarfimmi Inuiaqatigiit peqqissusaannut nakorsaaninngorniaq (juunip tallimaanni 2023)
- MîtdlâraK E. Lennert, Ilisimatusarfik (juunip tallimaanni 2024)

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup sulisui sinnerlugit Simon Westmann siulersuisuni 2022-mi malinnaasutut ilaasortaatinneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut siulersuisut 2022-mi pingasoriarlutik ataatsimiippuit. 2022-mi siulersuisut ukiumut suliarisartagaat tas-saasut Ukiemoortumik nalunaarusiaq aamma Ingerlatsinermut pilersaarut su-liarineqarnera akuerineqarneralu sammineqarlutik aamma 2022-mi missingersuutit suliassanullu pilersaarutit immikkut sammineqarput. Aggustimi siuler-suisut ataatsimiinnerminni IT-qarnermut tunngasut paasissutissanillu isuman-naallisaanermut tunngasut tunngasut immikkut sammivaat.

2 Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi ukiup ingerlanera

2.1 Kisitsisitigut paasissutissiorneq

Immikkoortuni kisitsisitigut paasissutissat assigiinngitsut saqqummersinne-qartut agguernerat takussutissiamit ataaniittumit erserput. 2022-mi ukiullu siuliini Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitai immikkoortiterluagaane-rusunngorlugit takussutissiorneri nittartakkami www.stat.gl-mi takuneqar-sinnaapput.

Takussutissiaq 1. 2019-imiit 2022-mut saqqummersitat amerlassusivii aamma immikkoortut kisitsisitigut paasissutissanik suliaqarfiusut ma-illugit 2023-mi saqqummersitassatut pilersaarutaasut

	2019	2020	2021	2022	2023
Kalaallit Nunaanni kisitsisit	1	1	1	1	1
Aningasaqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissat	42	51	54	56	58
Innuttaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat ...	29	27	28	27	29
Suliffeqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissat ..	40	41	43	47	48
Katillugit	112	120	126	131	136

Aningasaqarnermi periutsit

2021-mi DREAM maleruagassanik assigiinngitsunik Namminersorlutik Oqartussanut tunniussivoq. DREAM tassaavoq naalagaaffimmi suliffeqarfik namminersorluni arlaannaatigulluunniit attuumassuteqarnani ingerlasoq. DREAM-ip nuna tamakkerlugu naatsorsuinermi, periutsinik ineriertortitsinissaq, aserfallatsaaliuinissaq aamma annertussuseq aallaavigalugu misisueqqissaarnissaq siunertaraa.

Periutsit ukiut arlaqartut DREAM-imit ineriertortinneqarsimasut maanna Naatsorsueqqissaartarfimmit ineriertortinneqarlutik ingerlaneqarput. Periutsit pineqartut tassaapput siunissami innuttaasut ilinniarsimassusissaanik missingersuineq, innuttaasut aningaasaqarnikkut qanoq inissisimanissaat pillugu missingersuinerit aamma politikkikkut aningaasarsiornermi qanoq inissisimanissaq pillugu missingersuinerit. Maanna innuttaasut amerlassusissaat Naatsorsueqqissaartarfimmit naatsorsorneqartartut pingaaruteqarlularlutik periutsinut tunngaviulluarput.

Periutsit atorneqartussat 2022-mi Naatsorsueqqissaartarfimmit ingerlanneqalerput. Ukiup ingerlanerani Naatsorsueqqissaartarfimmit periutsit atorneqarneqernerat pitsanggorsarneqarput Aningaasaqarnikkullu Siunnersoqatigiinnut periutsit atorlugit suliaqartoqarluni.

2.2 Naatsorsueqqissaarnermik paasissutissiisarneq

Qarasaasiat atorlugit paasissutissiisarneq

Naatsorsueqqissaartarfiup siammerterinera qarasaasiatigut pinerusarpoq. Qarasaasiakkut paasissutissiisarneq akikinneruvoq, sukkanerulluni aammalu atusisartut assigiinngitsut pisariaqartitaat naapertorlugit allanngortikkuminarluni.

Nittartakkami tusagassiutinut nalunaarutit, saqqummersitat, immikkut saqqummersitat, ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissat aamma kisitsisaataasivik ataatsimoortillugit takuneqarsinnaanerat neqeroorutigineqarpoq. Nittartagaq kalaallisut qallunaatullu allagaavoq, immikkoortulli pingarnerit tuluttut nutserneqarnikuupput.

Saqqummersitat

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit saqqummersinneqartartut tamirk akeqanngillat nittartakkamullu aaneqarsinnaallutik. Kalaallit Nunaanni kisitsisit naqiterlugit taamaallaat saqqummersinneqartarput. 2022-mi Naatsorsueqqissaartarfik 131-nik saqqummersitsivoq. 2022-mi saqqummersitat 78 pct.-ii piffissaq eqqorlugu saqqummersinneqarput, 2021-im 86 pct.-it piffissaq eqqorlugu saqqummersinneqartut.

Takussutissiaq 2. Piffissaq eqqorlugu 2017-imit 2022-mut saqqummius-sisarneq

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Piffissaq eqqorlugu saqqummertut	81	82	93	109	108	102
Sap. ak. angullugu kinguaattoorlutik saqqummertut	2	5	7	6	8	8
Qaammat ataaseq angullugu kinguaattoorlutik saqqummertut	13	11	4	4	10	13
Qaammat ataaseq sinnerlugu kinguaattoorlutik saqqummertut	4	7	5	1	0	3
Ukiup tullianut kinguartinneqartut taamaatiinnarneqartulluunniit	4	18	3	0	0	5
Katillugit	104	123	112	120	126	131

Saqqumersitassat 2023-mut kinguartinneqartut tassaapput suliffeqarnermut tunngasut marluk, suliffeqarnermut aamma suliffissaaleqisunut tunngasut. Kinguartinneqartut allat tassaapput innuttaasut amerlassusissaat aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutit taakkununnga input/output tabelit ilaapput.

Kisitsisaataasivik

Saqqumersitanut atatillugu paassisutissat immikkoortiterluagaanerusut Kisitsisaataasivimmi tabelini nassaassaapput. Naatsorsueqqissaartarfip nittartagaa aqqutigalugu imaluunniit <https://bank.stat.gl> toqqaannartumik iserfigalugu kisitsisaataasivimmut isertoqarsinnaavoq.

Kisitsisaataasivimmik atuisut tabelit assigiinngitsut 530-t 2023-mi marsimi atorsinnaavaat ukiup siuliani tabelit 500-upput. 530-t akornanni 139-t tabelit toqqortaapput nutarterneqassaarnikut, nalinginnaasumillu tabelinik allanik taarsigaasimasarlutik.

Kisitsisaataasivimmi kisitsisaatigineqartut aaneqarsinnaapput atuisullu Namminneq programiutaanni imaluunniit periarfissat allat kisitsisaataasiviup atuisunut quppersagaaniittut atorlugit suliarineqarsinnaapput.

Takussutissiami ataaniittumi 2021-mi aamma 2022-mi kisitsisaataasivimmut aallernerit naatsorsornerat takuneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 3. Kisitsisaataasivimmut aallernerit, 2021-2022

	2021	2022
Katillugit	60502	58566
Suliffeqarnermi pissutsit	4272	4504
Innuttaasut	18791	17324
Nukissiuuteqarneq	2068	2072
Inuussutissarsiutit	920	853
Aalisarneq piniarnerlu	4426	5074
Kalalaallit Danmarkimi najugallit	699	504
Isertitat	2824	2898
Pinerluttuliornerit	1028	860
Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit	1879	1947
Pisortat aningasaataat	1199	1188
Akit	1660	1894
Isumaginninnermut tunngasut	1599	1221
Ukiumoortumik kisitsisitigut paassisutis- sat	122	182
Tupa imigassarlu aalakoornartulik.....	694	699
Takornariaqarneq	2878	3744
Ilinniartitaaneq	8582	6812
Nunaniq allanik niueqateqarneq	1964	2088
Aningaasaqarnikkut pissutsit	318	304
Inuit aqq	1471	1478
Peqqisutsimut tunngasut	2732	2606
Allat	376	314

Oqalugiariartortarneq

Septembarimi Arctic Circle Business (Qeqqata Kommuniani inuussutissarsiornermik siunnersuisoqatigiivi) ilaatigut inuussutissarsiorneq pillugu kisitsisitigut paassisutissanik aamma takornariaqarnermi kisitsisitigut paassisutissanik paasisassarsiorlutik Naatsorsueqqissaartarfimmuit pulaarput. Novembarimi Niuernermik Ilinniarfimmi finansøkonomitut ilinniartut Naatsorsueqqissaartarfik tamakkiisumik suliai pillugit paasisassarsiorlutik pulaarput.

Nunat tamalaat akornanni Naatsorsueqqissaartarfik peqataaffigisamini ukuninnga marlunnik saqqummiivoq:

- Aggustimi Nunani avannarlerni kisitsisitigut paassisutissiortartut ataatsimeersuarnerat iluatsillugu allaffit mikisut nunanit ukunaneersut ataatsimeeqatigiippit; Kalaallit Nunaat, Åland, Island aamma Savalimmiut, tassani ataatsimiinnermi peqataasut paassisutissalerinermik suliaqartut tamarmik suliaminnik saqqummiussipput.
- Aggustimi Nunani avannarlerni kisitsisitigut paassisutissiortartut ataatsimeersuarneranni “Population accounts” Naatsorsueqqissaartarfimmuit saqqummiunneqarpoq.

Facebook

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2014-imí Facebookimi atuisunngorpoq. Atuisunngornerup siunertarivaa Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmuit nutaarsiassat inunnut amerlanerusunut apuuttalernissaat. 2023-mi marsimi Facebookimi 1.132-nik malinnaasoqarpoq ukiup siuliani 1.105-inik malinnaasoqartoq.

API

Kisitsisaataasivimmi paasissutissat API-nngorlugit (application programming interface) paasissutissiisartunit allanit pissarsiassaapput. Paasissutissat Kisitsisaataasivimmeersut aaneqarsinnaapput programminilu atoqqinneqarsinnaallutik, soorlu mobiilini appini, nittartakkani saqqummiissutini aalajangersimasuni allanilu. Takornariaqarnermut kisitsisitigut paasissutissat www.tourismstat.gl-imiittut Visit Greenlandip atortagai Kisitsisaataasivik nutarteraangat ingerlaannaq aaneqartarput.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup assilersukkanik saqqummiussinissamut periarfissat nammineerluni atortarsimavai, nunarsuarmi anguniakkanut qupperneq annerusumik pineqarluni. Programkode nittartakkamut atorneqartartoq Naatsorsueqqissaartarfiup avataaniittunut soqtiginnittunut akeqanngitsumik pissarsiassanngortinnejarnikuuvvoq.

2.3 Aningaasatigut isumalluutit

Siulersuisut sulianut pilersaaruseiamik aalajangersaasarput, taakkulu aningaa-saliissutinik ukiumoortumik aningaasanut inatsit aqqutigalugu tunniunne-qartunit suliassanillu suliakkiissutaasunit isertitanit aningaasalersorneqarput.

2022-mi aningaasaliissutit 11.8 mio. kr.-imiippuit. Naatsorsuinerup inernerata takutippaa aningaasat atukkat 1,9 mio. kr.-nik ikinnerusimasut.

Akissarsianut aningaasartuutit sulisunullu aningaasartuutit pilersaarummiit annikinnerunerat Naatsorsueqqissaartarfiup aningaasanik atuinikinneranut pissutaasut annersarivaat, tamanna 2022-mi sulisussanik pissarsisinnaasiman-ninginermik pissuteqarpoq.

Sulisunik amigaateqarnerup kingunerisaata ilagaat nuna tamakkerlugu naatsorsuutit 2021-moortut aatsaat 2023-mi saqqummersinnejarnissaat. Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit saqqummersinnejarnissaata kinguartinnejcarnerata malitsigisaannik Danmark Statistikimit siunnersortinut aningaasat atugassat aamma 2023-mut kinguartinnejcarput.

2022-mut naatsorsuutit ukiup siulianit nuuttanik (sinnejartoorutaasimasunik) 1.2 mio. kr.-nik ilaqaarput.

Takussutissiaq 4. Naatsorsuutit inernerri 2019-2022

Art	Kontop aqqa	2019	2020	2021	2022
2101	Tunisineq	-1.023	-934	-679	-847
22xx	Akissarsiat (siulersuisut akissarsiaat ilanngullugit)	9.071	10.034	10.381	9.778
	Atorfinittunut atorfeqarunnaartunullu				
2205	aninaasartuutit	19	80	38	46
2206	Pikkorissartsinernut aninaasartuutit	37	2	13	12
2207	Sulisunut aninaasartuutit allat	502	62	149	385
2208	Nioqqutissanik pisinernut aninaasartuutit	89	115	185	127
2209	Kiffartuussinernik pisinernut aninaasartuutit	183	69	71	76
2210	Ineqarnermut aninaasartuutit	0	50	0	0
2212	IT aamma attaveqaqtigiiinneq	196	152	244	174
2213	Illassinninneq	9	0	0	1
2214	Avataanit ikiorneqarnermut aninaasartuutit	269	66	92	59
2217	Pigisat iluarsaanneri aserfallatsaaliornerilu	0	0	17	53
2218	Atuinernut aningaasaliissutit, illuutinut	0	0	10	0
3201	Pigisat	136	5	0	0
3401	Aningaasaliissutit	11	0	0	2
3901	Ukiut akornanni nuussinerit	-80	23	185	-5
		9.419	9.725	10.705	9.861

2.4 Sulisoqarneq

2023-p aallartinnerani sulisut

Januaarip aallaqqaataani 2023-mi sulisut 15-iupput tassaasut: Pisortaq, pisortap tullersortaa, kisitsisitigut paasissutissanut siunnersortit aqqanillit aamma paasissutissiisartut marluk. Kisitsisitigut paasissutissanut siunnersortit akornanni pingasut 2021-mi sulilersuupput (taakkunani piffissap ilaannaa sulisarluni). 2022-p ingerlanerani kisitsisitigut paasissutissanut siunnersortit pingasut suliunnaarpuit.

2022-mi Naatsorsueqqissaartarfimmit allaffissornikkut suliassat namminersorluni allaffissornikkut suliaqartumit isumaqatigiissutit malillugit suliarineqartarput.